

Sygn. akt I C 94/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Daria Ratymirska

Protokolant: p. o. prot. sęd. Oliwia Zielińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2021 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 5.215,20 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda J. M. kwotę 5.215,20 zł (pięć tysięcy dwieście piętnaście złotych 20/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23.03.2020 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwot 2217 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 94/21

UZASADNIENIE

J. M. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 5.212,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 marca 2020 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 18 stycznia 2020 r. pojazd marki A. (...) należący do P. C. (1) (segment E) został uszkodzony na skutek wypadku komunikacyjnego. Sprawca wypadku był ubezpieczony przez pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Z uwagi na rozmiar szkody i brak możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu poszkodowany w dniu 20 stycznia 2020 r. wynajął od powoda samochód zastępczy marki F. (...), który używał do dnia 17 lutego 2020 r. Za wynajem pojazdu zastępczego powód, jako wynajmujący, wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.380 zł netto + 23% VAT. Następnie powód zawarł z poszkodowanym umowę cesji wierzytelności z tytułu odszkodowania z ubezpieczenia OC, przysługującego poszkodowanemu od pozwanego. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznał 10 dniowy okres najmu po stawce 110 zł/netto. Powód wskazał, że niniejszym pozwem dochodzi od pozwanego kwoty 1.353 zł brutto tytułem różnicy w stawce powoda i pozwanego w okresie uznanych 10 dni przez powoda, kwoty 3.788,40 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego przez dalsze 14 dni po stawce powoda, kwoty 73,80 zł tytułem kosztów podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego. Odnośnie żądania odsetek wskazał, że winny być liczone od dnia 23 marca 2020 r., skoro w dniu 20 lutego 2020 r. pozwany otrzymał wszystkie niezbędne dokumenty pozwalające na spełnienie świadczenia.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu potwierdziła, że ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 18 stycznia 2020 r., wskutek którego uszkodzeniu uległ pojazd poszkodowanego. Podniosła brak legitymacji czynnej powoda, wskazując, że umowa cesji, zawarta między powodem a poszkodowanym nie obejmuje wierzytelności przeciwko sprawcy czynu niedozwolonego i jako

taka jest sprzeczna z właściwością zobowiązania, a więc jest nieważna, jako sprzeczna z ustawą. Niezależnie od tego, strona pozwana wskazała, że utworzyła Centrum (...) S.A., które oferuje poszkodowanym możliwość zorganizowania bezgotówkowego wynajmu pojazdów w wypożyczalniach współpracujących z pozwanym. W trakcie zgłoszenia szkody przez internet zgłaszający otrzymał informację dotyczącą możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego, a ponadto poszkodowany otrzymał od strony pozwanej pismo, w którym wyjaśniony został sposób uzyskania pojazdu zastępczego, numer telefonu ubezpieczyciela oraz stawki najmu, jednakże osoba reprezentująca poszkodowanego nie wyraziła zainteresowania wynajmem u strony pozwanej. W ocenie strony pozwanej takie zachowanie poszkodowanego doprowadziło do zwiększenia rozmiaru szkody. Odnosząc się do stawki dobowej najmu w wysokości 110 zł, strona pozwana wskazała, że taką stawkę stosują wypożyczalnie z nią współpracujące. Strona pozwana wskazała, że termin 10 dni, jako zasadny okres najmu, ustaliła z uwzględnieniem okresu oczekiwania na oględziny pojazdu (2 dni: 20-22.01), uzgodnienia kosztów naprawy (2 dni:22-24.01)), technologicznego czasu naprawy pojazdu (4 dni: 24-30.01). Odnośnie kosztów podstawienia i odbioru pojazdu, to gdyby poszkodowany wynajął pojazd za pośrednictwem strony pozwanej, to koszty te by nie wystąpiły, a sama umowa najmu nie przewiduje tych kosztów.

Sąd ustalił:

W dniu 18 stycznia 2020 r. na skutek wypadku komunikacyjnego został uszkodzony pojazd marki A. (...) (segment E), należący do P. C. (1). Sprawca wypadku był ubezpieczony przez pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

W dniu 20 stycznia 2020 r. P. C. (1) zawarł z J. M. umowę najmu samochodu marki F. (...) nr rej. (...), za cenę 220 zł netto za dobę. Pojazd został wydany w dniu 20 stycznia 2020 r., a zwrócony w dniu 17 lutego 2020 r. Z tytułu najmu pojazdu J. M. wystawił P. C. (1) fakturę VAT opiewającą na kwotę 7.921,20 zł brutto, w tym najem pojazdu - 7.847,40 zł, usługa podstawienia i odebrania pojazdu – 73,80 zł. Zawierając umowę najmu pojazdu zastępczego, poszkodowany zapoznał się cennikiem usług powoda, co potwierdził własnoręcznym podpisem. Zgodnie z cennikiem i regulaminem wypożyczalni, powód nie pobierał kaucji, nie wprowadzał limitu kilometrów, udziału własnego w szkodzie ze swojej winy, opłaty za wyjazd pojazdem poza granice Polski, opłaty za przewożenie zwierząt domowych. Przewidziana została opłata za usługę podstawienia/odebrania pojazdu w kwocie 60 zł netto, opłata za mycie i sprzątanie pojazdu w kwocie 30 zł brutto.

Dowód:

- umowa nr (...) – k. 13;
- protokół wydania i odbioru pojazdu – k. 14-15;
- cennik usług, Regulamin – k. 17;
- faktura VAT – k. 16;
- zeznania P. C. (1) – k. 77 – 77 odwrot;

W dniu 21 stycznia 2020 r. w odpowiedzi na informację ubezpieczyciela o możliwości

zorganizowania pojazdu zastępczego, powód J. M., który reprezentował poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym, poinformował ubezpieczyciela, że poszkodowany korzysta z auta zastępczego, wynajętego z jego firmy, że postawił kilka warunków, które najemca musiał spełnić tj. brak udziału własnego w szkodzie ze swojej winy, brak udziału własnego przy uszkodzeniu wnętrza pojazdu, możliwość wyjazdu autem za granicę RP, możliwość użyczenia pojazdu osobom trzecim także tym posiadającym prawo jazdy krócej niż 1 rok, możliwość przewożenia zwierząt domowych w wynajętym pojeździe, możliwość palenia papierosów w wynajętym pojeździe przez kierowcę lub inne osoby podróżujące tym samochodem. Ponadto auto zastępcze klient otrzymał w przypadku stwierdzenia szkody całkowitej do dnia wypłaty odszkodowania plus siedem dni na zagospodarowanie i zakup innego pojazdu w miejsce uszkodzonego, a w przypadku szkody częściowej do dnia wypłaty odszkodowania plus rzeczywisty czas niezbędny

do naprawienia uszkodzonego pojazdu. Jednocześnie powód zwrócił się do pozwanego o przesłanie projektu umowy najmu pojazdu zastępczego, która miałaby być zawarta z poszkodowanym za pośrednictwem pozwanego oraz regulaminu wypożyczalni, tak, aby porównać obie oferty. Wówczas poszkodowany będzie mógł podjąć decyzję, z którym podmiotem będzie kontynuował współpracę.

Dowód:

- pełnomocnictwo – k. 27
- e-mail z dn. 21.01.2020r. – k. 28 - 29;

Uszkodzony w przedmiotowym wypadku samochód marki A. poszkodowany oddał w dniu 20.01.2020r. do (...) w N.. W dniu 22.01.2020r. przedstawiciel pozwanego dokonał oględzin uszkodzonego pojazdu. Kosztorys naprawy został przekazany do warsztatu następnego dnia. W dniu 30.01.2020r. zostały zamówione części zamienne do naprawy, dostarczone w dniu 5.02.2020r. Następnego dnia rozpoczęto naprawę, którą prowadzono do dnia 16.02.2020r. Naprawiony pojazd wydano poszkodowanemu następnego dnia.

Dowód:

- oświadczenie A. R. – k. 58;
- zeznania świadka P. C. – k. 77 – 77.

W dniu 17 lutego 2020 r. została zawarta umowa przelewu wierzytelności nr (...), na

mocy której poszkodowany P. C. (1) przeniósł na powoda J. M. przysługującą mu wierzytelność względem pozwanego (...) S.A. w W. z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego nr (...) z dnia 20 stycznia 2020 r. oraz faktury VAT nr (...) z dnia 17 lutego 2020 r. w związku ze szkodą z dnia 18 stycznia 2020 r.

Dowód:

- umowa przelewu wierzytelności nr (...)- k. 12;

W dniu 17 lutego 2020 r. J. M. zgłosił (...) S.A. w W. swoje roszczenie wynikające z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego nr (...) z dnia 20 stycznia 2020 r. oraz wystawionej faktury VAT nr (...) tytułem wynajęcia samochodu zastępczego w związku z uszkodzeniem pojazdu cedenta w zdarzeniu z dnia 18 stycznia 2020 r.

Dowód:

- pismo – k. 18;

Pismem z dnia 17 lutego 2020 r. P. C. (1) powiadomił (...) S.A. w W. o przelewie przysługującej mu wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego na rzecz J. M.. Pismo to strona pozwana otrzymała w dniu 20 lutego 2020 r.

Dowód:

- zawiadomienie – k. 19;
- zwrotne poświadczenie odbioru – k. 20 -21;

W dniu 25 lutego 2020 r. (...) S.A. w W. przyznał

i wypłacił powodowi J. M. kwotę 1.353,00 zł z tytułu kosztów pojazdu zastępczego lub wynajęcia pojazdu zastępczego, przyjmując stawkę dobową w wysokości 110 zł netto i uznając za zasadny okres najmu 10 dni.

Dowód:

- decyzja – k. 22;
- wydruk z rachunku bankowego – k. 23;

Pismem z dnia 19 marca 2020 r. J. M. wezwał (...) Zakład

(...) S.A. w W. do zapłaty 6.568,19 zł tytułem brakującej kwoty refundacji kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty – k. 24 - 26;

Stawki wynajmu pojazdów w segmencie D w okresie powyżej 7 dni na terenie województwa dolnośląskiego kształtują się następująco:

- wypożyczalnia S. kwota 159 zł, przy czym wymaga jest wymagana kaucja 2000 zł;
- wypożyczalnia P. kwota 200 zł – brak możliwości przewozu zwierząt i palenia papierosów, dodatkowo płatne pakiety ograniczające odpowiedzialność najemcy, dodatkowo płatna możliwość użytkowania pojazdu przez inną osobę;
- wypożyczalnia (...)pl kwota 290 zł;
- wypożyczalnia E. kwota 160 zł netto, udział własny 1500 zł, zniesienie udziału własnego dodatkowo płatne 45 zł/ doba;
- wypożyczalnia D. A. K. kwota 250 zł/netto;
- wypożyczalnia auto-rent.pl kwota 330 zł
- wypożyczalnia (...) odszkodowań kwota 350 zł netto;
- wypożyczalnia Euro-rent 330 zł/doba;
- wypożyczalnia B.- 230 zł

Dowód:

- cenniki i regulaminy – k. 30 – 57;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestia odpowiedzialności pozwanej za skutki wypadku z dnia 18.01.2020r. nie była sporna.

Zgodnie z art. 822 kc, w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 kc). Wysokość odszkodowania powinna być ustalona według reguł określonych w art. 363 kc. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Powód uzasadnił swoją legitymację wobec pozwanego ubezpieczyciela tym, że nabył wierzytelność o wypłatę odszkodowania, z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, od poszkodowanego, na podstawie umowy cesji (art. 509 kc). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana). Skuteczne jest zbycie wierzytelności, nieoznaczonej dokładnie w umowie przelewu, jeżeli można ją określić na podstawie treści stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika (tak: wyrok SN z dnia 5 listopada 1999 r., III CKN 423/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 92). Poszkodowanemu przysługiwało wobec pozwanego ubezpieczyciela roszczenie o naprawienie szkody z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej między ubezpieczycielem i sprawcą kolizji drogowej z dnia 18.01.2020r. Zgodnie z umową cesji, dołączoną do pozwu, przeniósł na powoda wierzytelność, z tytułu odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Należność dochodzona w pozwie stanowiła różnicę między kosztami wynajmu samochodu zastępczego, naliczonymi przez powoda, a wysokością odszkodowania, wypłaconego przez pozwanego ubezpieczyciela. Poza sporem było, że dotychczas pozwana wypłaciła powodowi kwotę 1353 zł. Sporna była wysokość stawki za dobę oraz okres najmu.

Poszkodowanemu przysługiwał wybór odpowiedniego podmiotu, oferującego wypożyczenie auta zastępczego. W wyroku z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64) Sąd Najwyższy stwierdził, że co do zasady nabywający autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu - nie ma obowiązku poszukiwać sprzedawcy, oferującego je najtaniej. Również w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego, poszkodowany nie miał obowiązku poszukiwać podmiotu, oferującego najniższe stawki. Wystarczy, aby stawki najmu pojazdu nie odbiegały rażąco od średnich stawek na rynku lokalnym.

Bezsporną była okoliczność, że strona pozwana oferowała poszkodowanemu bezgotówkowy wynajem pojazdu zastępczego w jednej ze współpracujących z nią wypożyczalni, bez konieczności ponoszenia jakichkolwiek opłat, za cenę 110 zł za dobę. Poszkodowany nie skorzystał z tej oferty, wynajmując pojazd zastępczy od powoda za wyższą cenę, jednakże nie odbiegającej rażąco od średnich stawek na rynku (k. 30-57). Co do zasady, należy zgodzić się ze stanowiskiem, że zasada pełnej kompensacji szkody nie może przewidywać jakichkolwiek, dowolnych kosztów, tylko ze względu na fakt, że finalnie koszty te ponosić ma nie sprawca szkody, a jego ubezpieczyciel. W rezultacie przyjęcia stanowiska, że koszty związane ze szkodą winny zostać pokryte niezależnie od ich wysokości, doprowadzić może do niewspółmiernego obciążania ubezpieczycieli nierzadko rażąco wygórowanymi żądaniami podmiotów, świadczących usługi, związane z najmem zastępczym. Z drugiej jednak strony poszkodowany nie ma obowiązku szukania najtańszej oferty na rynku. W rozpoznawanej sprawie poszkodowany wynajął pojazd zastępczy od powoda, informując o tym pozwanego Zakład ubezpieczeń i zwracając się niezwłocznie o przedstawienie szczegółowej oferty najmu pojazdu zastępczego, oferowanego przez pozwanego po niższej stawce, aby móc porównać obie oferty co do jakości świadczonych usług. Prośba, wystosowana przez poszkodowanego za pośrednictwem jego pełnomocnika w wyżej opisanej wiadomości e-mail, pozostała bez jakiegokolwiek odpowiedzi ze strony pozwanego Zakładu. W tych okolicznościach zarzut strony pozwanej, że poszkodowany nie wypełnił obowiązku minimalizacji szkody nie zasługiwał na uwzględnienie (art. 354 § 2, art. 362 i art. 826 § 1 kc). Sam fakt, że ubezpieczyciel sprawcy wypadku poinformował poszkodowanego o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego za określoną stawkę, bez kontynuowania współpracy w tej kwestii i bez udzielenia odpowiedzi na pytania poszkodowanego co do jakości i zakresu usługi, nie może świadczyć o tym, że wybór przez poszkodowanego innej oferty, nawet po wyższej stawce, jest ekonomicznie nieuzasadniony. To na skutek zaniechania współpracy przez pozwanego Zakład, poszkodowany nie mógł rzetelnie zapoznać się z ofertą ubezpieczyciela i zdecydować, czy skorzystanie z niej zagwarantuje mu satysfakcjonujący poziom i zakres usług, a więc najem auta zastępczego w tej samej klasie co uszkodzony ale za niższą cenę za dobę. Wobec zaniechania współpracy w tej kwestii przez pozwanego, który ograniczył się jedynie do ogólnej informacji o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego po określonej dopuszczalnej stawce, nie można w ogóle przyjąć, że istniała obiektywna możliwość wynajęcia podobnego samochodu za niższą cenę. Skorzystanie zatem przez poszkodowanego z innej oferty było racjonalne i uzasadnione (mimo zwiększenia rozmiarów szkody), a koszty tej usługi obciążają pozwanego, jako ubezpieczyciela sprawcy wypadku. W okolicznościach niniejszej sprawy nie można uznać, że poszkodowany swoim niedbałym zachowaniem doprowadził do zwiększenia rozmiarów szkody, przez co

naruszył obowiązki z art. 826 § 1 kc i art. 354 § 2 kc. Dlatego ubezpieczyciel powinien zwrócić uprawnionemu całą kwotę, wskazaną w fakturze, dokumentującej wartość szkody, również w zakresie opłaty za podstawienie/ odbiór auta. Wbrew zarzutom pozwanego, opłata była przewidziana w umowie najmu. Jak bowiem ustalono, zawierając umowę najmu pojazdu zastępczego, poszkodowany zapoznał się z cennikiem usług powoda, co potwierdził własnoręcznym podpisem. Zgodnie z cennikiem i regulaminem wypożyczalni, powód pobierał opłatę za usługę podstawienia/ odebrania pojazdu w kwocie 60 zł netto (k. 17).

Powodowi przysługuje od strony pozwanej zwrot kosztów najmu samochodu zastępczego w okresie od 20 stycznia do 12 lutego 2020r., tj. 24 dni. Jest to okres, pozwalający na naprawę pojazdu uszkodzonego i przywrócenie go do stanu sprzed szkody. Jak ustalono, w dniu 20.01.2020r. poszkodowany oddał do naprawy uszkodzony w przedmiotowym wypadku samochód marki A. do warsztatu A. R. w N.. W dniu 22.01.2020r. rzeczoznawca pozwanego dokonał oględzin uszkodzonego pojazdu. Kosztorys naprawy został przekazany do warsztatu następnego dnia. W dniu 30.01.2020r. zostały zamówione części zamienne do naprawy, dostarczone w dniu 5.02.2020r. Następnego dnia rozpoczęto naprawę, którą prowadzono do dnia 16.02.2020r. Naprawiony pojazd wydano poszkodowanemu następnego dnia. Bezsprzeczne było, że technologiczny czas naprawy wynosił 17,3 rbg, tj. 3 dni. A więc, skoro naprawa pojazdu mogła rozpocząć się najspóźniej w dniu 6.02.2020r., tj. czwartek, to najspóźniej mogła się zakończyć w dniu 10.02.2020r. (poniedziałek), a po doliczeniu jednego dnia na schłonięcie lakieru – w dniu 11.02.2020r. Wobec tego, zgodnie ze stanowiskiem powoda, wydanie poszkodowanemu samochodowi po naprawie mogło nastąpić najspóźniej w dniu 12.02.2020r. Oznacza to, że pozwany, który wypłacił odszkodowanie „za” 10 dni, nie oszacował kosztów najmu w sposób prawidłowy, zaniżając ich wartość.

Uwzględniając powództwo w całości, zasądzono na rzecz powoda kwotę 5215,20 zł, w tym: kwotę 1353 zł, jako różnicę w stawce powoda (220 zł netto) i stawce, uznanej przez pozwanego (110 zł) w okresie 10 uznanych przez pozwanego dni, przy uwzględnieniu podatku VAT (23%); kwotę 3788,40 zł, tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego przez dalsze 14 dni po stawce, wskazanej przez powoda (220 zł netto plus VAT); kwotę 73,80 zł, tytułem kosztów podstawienia/odbioru pojazdu zastępczego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów w zw. z art. 822 kc i art. 436 § 1 kc w zw. z art. 435 kc, art. 361 § 1 i 2 kc, art. 363 § 1 i 2 kc, orzeczono, jak w pkt I wyroku.

Odsetki ustawowe zasądzono – zgodnie z żądaniem powoda - od dnia 23.03.2020r. Dokonując tylko częściowej wypłaty świadczenia, pozwana nie wykonała należycie swojego obowiązku, pozostając w opóźnieniu w zapłacie zasądzonej w wyroku kwoty. Orzeczenie w tym zakresie znajduje uzasadnienie w treści przepisów art. 817 § 1 kc, art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparto na przepisie art. 98 § 1, § 1 (1) i 3 kpc w zw. z § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych [Dz.U.2018.265 ze zm.]. W skład kosztów procesu, poniesionych przez powoda, wchodzi: opłata sądowa od pozwu, opłata skarbową od pełnomocnictwa i wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym w stawce minimalnej, uzależnionej od wartości przedmiotu sporu. Kosztami tymi obciążono pozwanego, jako przegrywającego sprawę, w rozumieniu pow. przepisów o kosztach procesu.